



**Republika e Kosovës**  
**Republika Kosova-Republic of Kosovo**  
*Kuvendi - Skupština - Assembly*

---

**Zakon br.03/L-074**

**O CENTRALNOJ BANCİ REPUBLİKE KOSOVA**

Skupština Republike Kosova,

Na osnovu član 65.(1) i član 140. Ustava Republike Kosova koji između ostalog predviđa da je Centralna banka Kosova nezavisna institucija koja podnosi izveštaj Skupštini Kosova; i

U cilju osiguranja nezavisnosti i autonomije Centralne banke Republike Kosova,

Usvaja

**ZAKON O CENTRALNOJ BANCİ REPUBLİKE KOSOVA**

**OPŠTE ODREDBE**

**Član 1.**

**Status Centralne banke Republike Kosova**

Centralna banka Republike Kosova (u daljem tekstu “CBK”), naslednik Uprave za bankarstvo i platni promet na Kosovu i Centralne uprave za bankarstvo na Kosovu, je nezavisni pravni subjekat sa punopravnim svojstvom pravnog lica prema važećem zakonu na Kosovu.

**Član 2.**

**Definicije**

Termini upotrebljeni u ovom zakonu imaju sledeće značenje:

“**Banka**” je pravno lice koje preduzima poslove primanja depozita na Kosovu i koje ta novčana sredstva koristi, bilo u celosti ili delimično, za davanje kredita ili ulaganje za račun i na rizik lica koje obavlja posao;

“**Kredit**” označava svako direktno ili indirektno angažovanje u cilju isplate novčanog iznosa u zamenu za pravo na povraćaj te isplaćene a nenaplaćene svote, kao i na naplatu kamate ili drugih troškova vezanih za taj iznos; svako produženje roka za naplatu duga, bilo koju izdatu garanciju za otplatu duga, kao i svako angažovanje na sticanju prava na isplatu određene svote novca; termin “kredit” ne podrazumeva bankovne depozite i kupovinu dužničkih hartija od vrednosti na sekundarnom tržištu;

“**Dužnička hartija od vrednosti**” označava svaki prenosivi instrument duga i svaki drugi instrument njemu ekvivalentan, u vidu sertifikata ili knjiženja;

“**Finansijska institucija**” označava organizaciju, kao što je banka, osiguravajuće društvo, posrednik u osiguranju ili drugo lice, koja nudi jednu ili više od sledećih finansijskih usluga: primanje depozita; pružanje usluga osiguranja osiguranicima; davanje kredita; upisivanje, kupovina i prodaja, posredovanje u kupovini i prodaji ili distribuiranju hartija od vrednosti (brokersko-dilerske aktivnosti); vršenje dužnosti upravnika investicionog preduzeća ili investicionog savetnika; pružanje drugih finansijskih usluga kao što su finansijske usluge zakupljivanja opreme, faktoring, usluge u oblasti mikrofinansija ili deviznog poslovanja; ili druge finansijsko informacione, savetodavne i poslovne usluge;

“**Smernice**” su neobavezujuće preporuke ili saopštenja u vezi sa politikom poslovanja, koje CBK izdaje radi informisanja finansijskih institucija i drugih stranaka koje su zainteresovane za poslovanje CBK;

“**Osiguravajuće društvo**” je pravno lice koje osiguranicima pruža usluge iz oblasti osiguranja;

“**Posrednik u osiguranju**” je zastupnik (agent) u osiguranju, pomoćnik zastupnika ili brokerski posrednik, bilo da je osnovan kao preduzeće ili ne;

“**Međunarodni standardi finansijskog izveštavanja**” su najnoviji međunarodni standardi finansijskog izveštavanja koje utvrđuje Međunarodni odbor za finansijske standarde;

“**Naredba**” je obavezujuća direktiva koju CBK donosi pri sprovođenju ovog zakona;

“**Realna provizija**” je naknada kojom se podmiruju direktni i indirektni troškovi koje je CBK ostvarila prilikom pružanja usluge ili usluga za koje se plaća naknada; i

“**Pravilo**” je obavezujuća direktiva za sve finansijske institucije, koju CBK donosi prilikom sprovođenja ovog zakonu.

### **Član 3.** **Pravna sposobnost CBK**

3.1 CBK ima pravnu sposobnost:

- a) da zaključuje ugovore, bude strana u pravnom postupku, i
- b) da za potrebe svog poslovanja, stiče, poseduje i otuđuje imovinu, i pokretnu i nepokretnu.

3.2 CBK može, za svoje službene potrebe poslovanja da se koristi i upravlja imovinom i objektima, uključujući pokretnu i nepokretnu imovinu, koja se nalazi u Ulici Garibaldi 33 u Prištini, na Kosovu, a koju je prethodno koristila Javna služba za platni promet na Kosovu.

#### **Član 4. Opšta ovlašćenja**

4.1 CBK izvršava sva ovlašćenja koja su joj izričito dodeljena ovim zakonom i drugim važećim zakonima, kao i ona prateća ovlašćenja koja su osnovano neophodna za sprovođenje ovako dodeljenih joj ovlašćenja.

4.2 CBK, kao nezavisni javni organ, uživa operativnu i administrativnu autonomiju i funkcioniše van okvira vladinih struktura i javnih službi Kosova. Ona utvrđuje svoja unutrašnja pravila i postupke kojima se posebno reguliše zapošljavanje kadrova u CBK, uključujući osoblje, konsultante i eksperte, kao i nabavka, uzimajući u obzir opšta pravila koja važe u javnoj službi. Nijedno lice ne sme da nedozvoljeno utiče na bilo kojeg člana Upravnog odbora CBK ili na zaposlenog u CBK pri vršenju njegovih/njenih dužnosti, ili da se meša u aktivnosti CBK, i nijedan član Upravnog odbora ili zaposleni ne sme da traži takve nemerodavne instrukcije ili postupka u skladu sa njima pri vršenju svojih dužnosti u svojstvu člana Upravnog odbora ili zaposlenog u CBK.

#### **Član 5. Glavni ciljevi**

Glavni ciljevi CBK su:

- a) razvijanje pouzdanosti, solventnosti i efikasnog funkcionisanja stabilnog tržišno zasnovanog finansijskog sistema, uz podsticanje uvođenja bezbednih finansijskih instrumenata na tržištu; i
- b) podrška, bez prejudiciranja, opštoj privrednoj politici na Kosovu, s namerom da doprinese efikasnoj raspodeli resursa u skladu sa načelom otvorene tržišne privrede.

#### **Član 6. Izričita ovlašćenja**

CBK ima sledeća izričita ovlašćenja:

- a) da Skupštini i Vladi preporučuje široke smernice za politiku poslovanja u oblastima koje su u njenoj nadležnosti;
- b) da formuliše i sprovodi mere, vrši nadzor i uređuje platni i obračunski sistem za transakcije na Kosovu u domaćoj i stranoj valuti;

- c) da poseduje i upravlja jednim ili više platnih sistema;
- d) da deluje kao bankar Ministarstva privrede i finansija, i da im na njihov zahtev pruža finansijske savete;
- e) da obavlja delatnost fiskalnog zastupnika Ministarstva privrede i finansija;
- f) da drži devizne depozite banaka, Ministarstva privrede i finansija i drugih javnih subjekata;
- g) da obezbedi odgovarajuće količine novčanica i kovanog novca za zadovoljenje potreba gotovinskih transakcija;
- h) da bude depozitar za bezbedno čuvanje novčanih uloga i hartija od vrednosti;
- i) da izdaje dozvole za rad, vrši nadzor i reguliše rad finansijskih institucija;
- j) da sprovodi redovne ekonomske i monetarne analize privrede Kosova, objavljuje rezultate i na osnovu tih analiza predočava predloge i mere Skupštini i Vladi;
- k) da nadzire i reguliše delatnosti dilera u menjačkim poslovima, brokersko-dilerske aktivnosti i zajedničke fondove;
- l) da ovlašćuje spoljne revizore finansijskih institucija;
- m) da utvrdi računovodstvene standarde za finansijske institucije na Kosovu u skladu sa međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja.

## **Član 7. Saradnja sa Skupštinom i Vladom**

7.1 CBK saraduje sa Skupštinom i Vladom i njihovim odgovarajućim organima radi postizanja svojih ciljeva.

7.2 CBK pruža opšte informacije koje povremeno zatraže Ministarstvo privrede i finansija i drugi organi Skupštine i Vlade u vezi sa platnim prometom, bankarstvom i finansijskim pitanjima, osim ako za te informacije važi odredba o poverljivosti bankarskih informacija; s druge strane, Ministarstvo privrede i finansija i drugi organi Skupštine i Vlade pružaju CBK-u one informacije koje ona povremeno može da zatraži, a koje se odnose na makro-ekonomska i finansijska pitanja.

## **Član 8. Tehnička saradnja**

8.1 CBK može da učestvuje na sastancima i radnim sednicama međunarodnih finansijskih institucija, organizacija i saveta kad je reč o njenoj oblasti nadležnosti, i može, prema potrebi, da zatraži članstvo u njima.

8.2 CBK može da pruža bankarske usluge i usluge plaćanja u korist stranih vlada, stranih banaka i stranih monetarnih organa, i za potrebe javnih međunarodnih organizacija i drugih međunarodnih institucija, na osnovu zajedničkih interesa.

## **Član 9. Javno informisanje**

9.1 CBK redovno i pravovremeno obaveštava javnost, Skupštinu i Vladu o svojim analizama makro-ekonomskih i finansijskih kretanja na tržištu, i u vezi sa relevantnim statističkim podacima.

9.2 Guverner CBK najmanje jednom godišnje Skupštini Kosova podnosi sveobuhvatan izveštaj o situaciji u finansijskom sektoru na Kosovu.

## **Član 10. Sedište CBK**

CBK ima svoje sedište u Prištini, i nema svoje filijale.

## **Član 11. Računi**

11.1 CBK može da otvori račune u svojim knjigama samo u korist Ministarstva privrede i finansija Vlade, javnih zastupništava, finansijskih institucija koje zakonski rade na Kosovu, inostranih banaka, javnih međunarodnih finansijskih institucija i donatorskih organizacija. CBK ne može da otvara račune za fizička lica ili privatna preduzeća. Računi javnih preduzeća i subjekata mogu da budu otvoreni na osnovu izričitog odobrenja Upravnog odbora, koje on donosi od slučaja do slučaja, radi javne koristi i u potpunosti saglasnosti sa Zakonom o upravljanju i odgovornosti za rad u oblasti javnih finansija.

11.2 Sve obaveze CBK po osnovu depozitnih računa moraju da imaju odgovarajuće pokriće u imovini, kako je predviđeno u članu 48. ovog zakona.

## **FINANSIJSKE ODREDBE**

## **Član 12. Kapital**

12.1 Ovlašćeni kapital CBK mora da bude u iznosu od 30 miliona evra. Nakon toga, kapital i računi opštih rezervi moraju da iznose najmanje pet odsto zbirnog iznosa kreditnih bilansa svih računa koji se vode u poslovnim knjigama CBK za imaoce računa, prikazanih u završnom računu CBK na kraju svake finansijske godine. Kapital može da

bude uvećan za onaj iznos koji odredi Upravni odbor CBK i odobri *Vlada*. Kapital CBK-a ne može da bude opterećen pravom zaloge.

12.2 Ne sme da bude izvršeno nikakvo umanjenje kapitala, osim na osnovu proglašenja zakonodavstva usvojenog od Skupštine.

12.3 Kad god:

a) na mesečnom nezvaničnom bilansu stanja CBK vrednost njene aktive padne ispod iznosa njene pasive i njenog nedirnutog ovlašćenog kapitala, ili

b) neto dobit CBK-a za bilo koju finansijsku godinu nije dovoljna da uveća kapital i račune opštih rezervi CBK do nivoa koji iznosi pet odsto zbirnog iznosa kreditnih bilansa svih računa koji se vode u knjigama CBK za imaoce racuna, prikazanih u završnom računu CBK za kraj te finansijske godine, Ministarstvo privrede i finansija, u roku od mesec dana od objavljivanja tog bilansa stanja, uvećava kapital CBK u onom iznosu ili iznosima koji je neophodan za otklanjanje tog deficita.

### **Član 13.**

#### **Određivanje i raspodela prihoda**

13.1 Za svaku finansijsku godinu, neto prihod ili neto gubitak CBK-a obračunava se u skladu sa međunarodnim standardima finansijskog računovodstva i izveštavanja.

13.2 Svake godine vrši se raspodela neto prihoda na račun opštih rezervi dok kapital i računi opštih rezervi ne dostignu iznos od pet odsto zbirnog iznosa kreditnih bilansa svih računa koji se vode u knjigama CBK-a za vlasnike računa, prikazanih u bilansu stanja CBK na kraju svake finansijske godine.

13.3 Svaki saldo ostvarenog čistog prihoda prenosi se na račun Ministarstva privrede i finansija kao prihod budžeta.

13.4 Ako je ostvaren neto gubitak, on biva uknjižen na teret računa opštih rezervi ili kapitala, navedenim redosledom.

### **Član 14.**

#### **Godišnji budžet**

14.1 Svi predloženi materijalni troškovi CBK treba da budu evidentirani u godišnjem budžetu da bi ih odobrio Upravni odbor. Troškovi CBK ne podležu budžetskoj kontroli Ministarstva privrede i finansija, već bivaju određeni u okviru budžeta CBK. Ministarstvo privrede i finansija prenosi sva uredno odobrena novčana sredstva iz Konsolidovanog budžeta Kosova na CBK na početku svake godine, na korišćenje u skladu sa poslovnim politikom i postupcima CBK.

14.2 Godišnji budžet CBK priprema se tako da se podudara sa planiranjem Konsolidovanog budžeta Kosova. CBK detaljno obaveštava Ministarstvo privrede i finansija o svojim budžetskim planovima.

## **ORGANIZACIJA I ADMINISTRACIJA**

### **Član 15. Organizacija CBK**

CBK ima Upravni odbor, upravu i osoblje.

### **Član 16. Upravni odbor**

16.1 Upravni odbor formuliše politiku poslovanja CBK i nadgleda njeno sprovođenje.

16.2 Uprava CBK-a podnosi Upravnom odboru, najmanje deset puta godišnje, izveštaje o poslovanju i sprovođenju poslovne politike, o pouzdanosti finansijskog sistema, i o stanju na tržištima novca i kapitala i deviznom tržištu, uključujući sve događaje i okolnosti koje imaju ili se očekuje da će imati značajan uticaj na administraciju ili poslovanje CBK-a, na sprovođenje njene politike ili na finansijski sistem, ili na prethodno pomenuta tržišta, i o bilo kojem drugom pitanju koje utiče ili bi moglo da utiče na politiku CBK.

### **Član 17. Ovlašćenja Upravnog odbora**

Upravni odbor ima sledeća ovlašćenja:

- a) utvrđuje strategiju izvršavanja ovlašćenja CBK, opisanih u Članu 6, i nadgleda njeno sprovođenje od strane uprave i osoblja;
- b) usvaja sva pravila, naredbe i smernice koje donese CBK;
- c) potvrđuje sve izveštaje i preporuke koje CBK podnosi Skupštini i Vladi;
- d) Odbor, odlučivanjem, imenuje najmanje dva neizvršna direktora koji čine Revizorsku komisiju.
- e) utvrđuje način organizacije CBK;
- f) postavlja dva zamenika Guvernera na predlog Guvernera na mandat do pet godina;
- g) potvrđuje naimenovanje generalnog inspektora CBK na mandat do pet godina;

- h) odobrava budžet CBK;
- i) usvaja računovodstvenu politiku CBK i odobrava periodične i finansijske izveštaje CBK;
- j) odlučuje o dugu CBK koji je ostvaren u materijalnim iznosima, i o rokovima i uslovima tog duga;
- k) utvrđuje kategorije aktive koja je pogodna za ulaganje finansijskih sredstava CBK;
- l) odobrava ili odbija zahteve finansijskih institucija za dobijanje dozvola za rad ili registraciju, i oduzima dozvole za rad ili registraciju finansijskih insitucija;
- m) usvaja unutrašnje strukture, politiku i postupke za izdavanje dozvola za rad, registrovanje, nadzor i regulisanje rada finansijskih institucija, uključujući dodeljivanje ovlašćenja osoblju CBK da preuzima popravne mere; i
- n) ratifikuje, pre njihovog sprovođenja, sve izvršne mere koje je pripremio osoblje CBK, izuzev onih koje su izričito u nadležnosti Guvernera, kako je navedeno u Članu 29.4 ovog zakona.

## **Član 18.**

### **Sastav Upravnog odbora**

18.1 Upravni odbor čini sledećih pet članova, Guverner i četiri zamenika guvernera. Direktor Trezora je jedan od neizvršnog direktora. Ostala tri neizvršna direktora i Guverner se imenuju na osnovu člana 18.2 ovog zakona.

**18.2 (a) Upravni odbor najpre imenuje kandidate. Njegovi pod-zakonski akti određuju otvorenu, nepristrasnu i transparentnu selekciju** i postupak intervjua. Upravni odbor može da razmatra najmanje jednog kandidata po poziciji a može da predloži više od jednog kandidata za svaku poziciju. U tom slučaju Odbor će rangirati kandidate na osnovu njihovih kvalifikacija i rezultata na intervjuu i obrazložiće razloge za takvo rangiranje.

b) odbor predaje imenovanja na osnovu tačke (a) Skupštini na usvajanje;

c) nakon usvajanja od strane Skupštine, predlozi se prosleđuju predsedniku za imenovanje. Do kraja međunarodnog nadzora sprovođenja Sveobuhvatnog predloga za rešenje statusa Kosova od 26. Marta 2007, imenovanje Guvernera na osnovu člana 18.1 ovog zakona se jedino može sprovesti nakon saglasnosti Međunarodnog civilnog predstavnika.

18.3 Predsedavajući koga bira Upravni odbor, jednog od ostala tri ne-izvršna direktora, ima ulogu predsedavajućeg Upravnog odbora.

18.4 Dva zamenika Guvernera mogu da prisustvuju sastancima Upravnog odbora kao posmatrači.



18.5 Članovi Upravnog odbora, moraju da budu osobe priznatog integriteta i visokog stručnog obrazovanja i iskustva iz oblasti finansija, bankarstva ili pravnih pitanja, bez ikakvog političkog mandata, aktuelnog ili koji je trajao manje od godinu dana.

18.6 Trajanje mandata svakog člana Upravnog odbora je pet godina. Članovi Upravnog odbora imaju pravo da budu ponovo naimenovani samo u trajanju još jednog petogodišnjeg mandata.

## **Član 19.**

### **Naknade članova Upravnog odbora**

19.1 Članovi Upravnog odbora dobijaju naknade od CBK u vidu honorara za sastanke, slične onima koje, u zavisnosti od slučaja, primaju lica na izvršnim ili neizvršnim položajima u nadzornim ili upravnim odborima velikih finansijskih institucija u regionu.

19.2 Nijedan član Upravnog odbora kog finansiraju međunarodne organizacije ne dobija naknadu na osnovu svog rada u svojstvu člana Upravnog odbora.

19.3 O primljenim naknadama ili odricanju od takve naknade od strane članova Upravnog odbora u vezi sa njihovim radom u CBK-u, osim one prethodno pomenute, Skupština mora da bude obavještena pisanim putem.

## **Član 20.**

### **Nepodobnost za rad u Upravnom odboru**

a) Nijedno lice ne može da bude član Upravnog odbora ako je istovremeno zvaničnik ili zaposleni u finansijskoj instituciji koja preko svojih filijala radi na Kosovu, ili je uživatelj pet ili više odsto od kamate na akcijski kapital u nekoj od finansijskih institucija koje rade na Kosovu.

b) Nijedno lice, osim direktora Trezora, ne može da bude član Upravnog odbora ako je istovremeno nosilac javne funkcije ili je javni službenik, s tim da ova diskvalifikacija ne važi za osoblje akademskih ili naučno-istraživačkih institucija.

c) Svaki član Upravnog odbora mora da ispuni i svaki drugi uslov koje CBK postavi za članove odbora banaka, osim ukoliko je on protivan ovom zakonu.

## **Član 21.**

### **Razrešenje članova Upravnog odbora**

21.1 Svaki član Upravnog odbora biće razrešen članstva u Odboru od strane samog Odbora, ili od strane Skupštine ako Odbor ne bude reagovao u slučaju kad on/ona:

a) postane nepodoban za rad u Upravnom odboru shodno članu 20. ovog zakona;

- b) bude osuđen zbog prekršaja koji podrazumeva kaznu zatvorom bez mogućnosti novčane kazne;
- c) bude dužnik u postupku bankrotstva ili nesolventnosti;
- d) zbog svog nedoličnog ponašanja bude isključen ili suspendovan iz službe od strane nadležnog organa; ili
- e) od većine članova Upravnog odbora bude optužen da je umešan u aktivnosti koje ne odgovaraju standardima i integritetu ili ne priliče jednom članu Upravnog odbora.

21.2 Dodatno odredbama stava 1. ovog člana, bilo koji član Upravnog odbora može da bude razrešen članstva u Odboru od strane samog Odbora, ili od strane Skupštine u slučaju da Odbor ne reaguje, nakon zaključka i preporuke većine članova Upravnog odbora da član:

- a) nije u stanju da obavlja funkcije na takvom položaju zbog slabosti tela ili uma koja traje duže od dva meseca; ili
- b) prema mišljenju Upravnog odbora, bez opravdanog razloga nije bio prisutan na tri uzastopna sastanka Upravnog odbora.

## **Član 22. Ostavka**

Članovi Upravnog odbora mogu da daju ostavku tako što o tome najmanje mesec dana ranije pisanim putem obaveste Predsedavajućeg odbora CBK-a i Predsednika Skupštine.

## **Član 23. Upražnjeno mesto u Upravnom odboru**

Svako upražnjeno mesto u Upravnom odboru mora da bude popunjeno najviše za šest meseci naimenovanjem novog člana Upravnog odbora u skladu sa Članom 18.

## **Član 24. Sastanci Upravnog odbora**

24.1 Dva zamenika Guvernera mogu da prisustvuju sastancima Upravnog odbora kao posmatrači. Oni nemaju pravo glasa.

24.2 Sastanke Upravnog odbora vodi predsedavajući, a u njegovom/njenom odsustvu Guverner; u slučaju da je i Guverner odsutan, sastankom predsedava jedan od zamenika Guvernera shodno članu 29.5. ovog zakona.

24.3 Upravni odbor sastaje se onoliko često koliko to poslovi CBK zahtevaju, ali ne manje od deset puta godišnje.

24.4 Sastanke Upravnog odbora, nakon neophodnih konsultacija sa Guvernerom, saziva predsedavajući koji odlučuje o dnevnom redu na predlog Guvernera; sastanci mogu da budu sazvani i na pisani zahtev bilo koja dva člana Upravnog odbora.

24.5 Sastanci Upravnog odbora sazivaju se saopštavanjem vremena, mesta i dnevnog reda sastanka svim članovima Upravnog odbora najmanje pet radnih dana pre datuma predviđenog za sastanak; u vanrednim okolnostima, sastanci mogu da budu sazvani i sa kraćim rokom obaveštenja.

24.6 Svaki član upravnog odbora ima pravo na jedan glas. U slučaju nerešenog rezultata glasanja, odlučuje glas predsedavajućeg.

24.7 Svakom sastanku Upravnog odbora mora da prisustvuje Guverner ili, u njegovom/njenom odsustvu, zamenik Guvernera koji ga/je zamenjuje u skladu sa Članom 29.6.

24.8 Kvorum za vođenje poslova i donošenje odluka na svakom sastanku Upravnog odbora sastoji se od tri člana Upravnog odbora.

24.9 Osim ako je drugačije predviđeno ovim zakonom, odluke Upravnog odbora usvajaju se prostom većinom prisutnih sa pravom glasa; međutim, održavanje sastanaka i glasanje dozvoljeno je i pomoću sredstava telekomunikacija (telekonferencija).

24.10 Prema uslovima za kvorum iz stava 8. ovog člana, nijedna radnja ili postupak Upravnog odbora ne mogu da budu poništeni samo zbog postojanja jednog ili više upražnjenih mesta u Upravnom odboru.

24.11 Sve radnje koje je neko lice počinilo u dobroj nameri kao član Upravnog odbora smatraju se punovažnim bez obzira na naknadno otkrivanje određenih nedostataka u naimenovanju, podobnosti ili kvalifikacijama tog lica.

## **Član 25.**

### **Postupci na sastancima Upravnog odbora**

25.1 Postupci na sastancima Upravnog odbora su poverljivi. Upravni odbor može da odluči da objavi ishod svojih razmatranja o bilo kom pitanju, a svoje odluke o pitanjima opšte politike poslovanja objavljuje bez odlaganja. Smatra se da je član koji je prisutan na sastanku Odbora na kojem je preduzeta akcija u vezi sa nekim pitanjem saglasan sa preduzetom akcijom sve dok njegovo neslaganje nije uneto u zapisnik sa sastanka, ili sve dok on svoje neslaganje ne izloži napismeno licu koje vrši dužnost sekretara sastanka pre nego što sastanak bude zaključen.

25.2 Zapisnike sa svakog sastanka Upravnog odbora potpisuje Guverner CBK ili zamenik Guvernera koji privremeno ima upravnu funkciju, predsedavajući i sekretar Upravnog odbora.

25.3 Sekretara Upravnog odbora bira Guverner u konsultaciji sa predsedavajućim, iz redova viših službenika CBK-a i prisustvuje svim sastancima Odbora i vodi svu evidenciju CBK-a. Sekretar ne može da bude član Upravnog odbora.

#### **Član 26.**

##### **Prijavljivanje finansijskih interesa članova Upravnog odbora; fiducijarna dužnost**

26.1 Članovi Upravnog odbora imaju obavezu da, periodično, pred Upravnim odborom u celosti obelodane svoje značajne finansijske interese koje oni ili članovi njihovih porodica mogu direktno ili indirektno da poseduju; takvo obelodanjivanje činjenica mora da bude u skladu sa smernicama koje je usvojio Upravni odbor.

26.2 Kad god Upravni odbor razmatra pitanje koje je povezano sa takvim interesima, član na kog se to odnosi mora da obelodani svoj interes na početku diskusije, i on ne učestvuje u diskusiji i odlučivanju po tom pitanju; neučestvovanje tog člana zbog sukoba interesa biće uneto u zapisnik.

26.3 Članovi Upravnog odbora i zaposleni u CBK imaju fiducijarnu dužnost prema CBK i prema klijentima CBK da interese CBK-a i interese svojih klijenata stave ispred svojih novčanih interesa.

#### **Član 27.**

##### **Buduće službovanje**

Bivši članovi Upravnog odbora nemaju pravo da profesionalno rade na rukovodećim položajima u finansijskim institucijama koje posluju na Kosovu u periodu od godinu dana od njihovog odlaska iz CBK.

#### **Član 28.**

##### **Sastav uprave CBK**

Uprava CBK sastoji se od Guvernera, koji je glavni izvršni službenik, i dva zamenika Guvernera.

#### **Član 29.**

##### **Uprava CBK**

29.1 Guverner je odgovoran za sprovođenje politike koju je usvojio Odbor, i rukovođenje upravom pri planiranju i izvršenju strategije za ostvarivanje glavnih ciljeva CBK, utvrđenih članom 5. ovog zakona.

29.2 Guverner je odgovaran Upravnom odboru za izvršenje odluka Odbora i za rukovođenje i kontrolu u oblasti administracije i poslovanja CBK.

29.3 Sva ovlašćenja koja nisu izričito rezervisana za Upravni odbor poverena su Guverneru. U granicama svojih ovlašćenja, Guverner ima punomoć da preduzme sve radnje koje su potrebne ili se smatraju uputnim za administraciju ili poslovanje CBK, uključujući zaključivanje, bez ograničenja, ugovornih obaveza CBK, zapošljavanje osoblja i imenovanje zastupnika i korespondenata CBK, i da generalno predstavlja CBK. Guverner može, uz odobrenje Upravnog odbora, da neka od svojih ovlašćenja prenese na druge zaposlene u CBK.

29.4 Pod uslovom da ih redovno prijavljuje Odboru, Guverner može da preduzme sledeće izvršne radnje:

(i) izdavanje pisanih upozorenja,

(ii) izdavanje pisanih naredbi za prestanak i uzdržavanje od kršenja Zakona o CBK ili bilo kojeg drugog pravila ili naredbe ili drugog važećeg propisa u vezi sa izdavanjem dozvola za rad i vršenjem nadzora nad finansijskim institucijama, i za preduzimanje popravnih mera,

(iii) nametanje novčanih kazni u iznosu do 10 000 evra,

(iv) izdavanje pisanih naredbi za preduzimanje mera za ponovno uspostavljanje zdrave finansijske situacije.

29.5 Zamenici Guvernera prate i nadgledaju aktivnosti CBK-a, na način na koji utvrdi Guverner, i za svoj rad odgovaraju Guverneru.

29.6 U odsustvu Guvernera na sastancima Upravnog odbora i onda kad Guverner nije na dužnosti, jedan od zamenika Guvernera, redosledom koji odredi Guverner, zamenjuje Guvernera i preuzima njegove/njene odgovornosti koje izvršava onako kako je naredio Guverner, ili, ukoliko nije dobio smernice, prema svojoj proceni.

### **Član 30.** **Generalni inspektor CBK**

30.1 Generalnog inspektora CBK postavlja Guverner uz odobrenje Upravnog odbora. Generalni inspektor mora da bude osoba koja ispunjava kvalifikacije potrebne za vršenje funkcije člana Upravnog odbora.

30.2 Generalni inspektor može da podnese ostavku na svoju funkciju obavestavajući Guvernera najmanje dva meseca ranije. Generalni inspektor može da bude razrešen dužnosti jedino odlukom Upravnog odbora, koja je potkrepljena jednim ili sa više razloga za razrešenje, naznačenih u članu 21.

30.3 Dužnosti generalnog inspektora obuhvataju:

- a) ocenu kvaliteta postojećih i predloženih sistema upravljanja i finansijske kontrole;
- b) procenu rada ovih sistema i pouzdanosti i integriteta informacija i ostvarenih rezultata poslovanja;
- c) procenu adekvatnosti kontrole za bezbedno čuvanje imovine CBK i, prema potrebi, verifikovanje postojanja imovine;
- d) procenu usaglašenosti sa zakonima, pod-zakonskim aktima, pravilima, naredbama i politikom poslovanja, kojima se CBK rukovodi u svojim delatnostima;
- e) vršenje revizija u oblasti efektivnog i efikasnog korišćenja sredstava CBK, i davanje odgovarajućih preporuka upravi; i
- f) vršenje specijalnih revizija na zahtev uprave, i u tom cilju povezivanje i saradnja sa revizorima CBK.

30.4 Generalni inspektor pravi rezime svojih zaključaka i sugestija u izveštajima koje svakih šest meseci podnosi Revizorskoj komisiji pri Upravnom odboru, koja u svom sastavu mora da ima najmanje 2 neizvršna člana; osim toga, generalni inspektor podnosi izveštaj Revizorskoj komisiji kad god smatra da bi Komisija trebalo da bude obaveštena.

### **Član 31. Osoblje CBK**

31.1 Osoblje CBK ne može da zaposli nijedna institucija ili lice osim CBK, izuzev ako Upravni odbor izričito odluči drugačije kad za to postoje opravdani razlozi.

31.2 Upravni odbor usvaja rokove i uslove zapošljavanja, uključujući odredbe o sprečavanju sukoba interesa.

### **Član 32. Osoblje, zastupnici i korespondenti CBK**

32.1 Guverner imenuje i razrešava dužnosti osoblje, zastupnike i korespondente CBK, u okvirima i u skladu sa opštim rokovima i uslovima zapošljavanja koje je usvojio Upravni odbor.

32.2 Pri obračunavanju plata, honorara, nadnica i drugih vrsta naknade ili dodataka koje isplaćuje CBK ne uzima se u obzir neto prihod, neto dobit ili drugi prihodi CBK.

### **Član 33.** **Sukob interesa**

33.1 Uprava i generalni inspektor svoje profesionalne usluge u potpunosti posvećuju CBK i ne zauzimaju ni jedan drugi položaj ili službu, sa ili bez naknade, osim u svojstvu nameštenika CBK i radi učešća u povremenim obrazovnim i građanskim poduhvatima.

33.2 Nijedan član Upravnog odbora ili osoblja CBK ne sme da primi nijedan poklon ili kredit u svoju korist ili u korist bilo kojeg lica sa kojim on/ona ima porodične, poslovne ili finansijske veze, ako bi prihvatanje takvog poklona ili kredita dovelo, ili izgleda da bi dovelo, do smanjenja nepristrasne posvećenosti njegovim/njenim dužnostima u CBK.

### **Član 34.** **Tajnost**

34.1 Nijedno lice koje je radilo ili radi kao član Upravnog odbora ili osoblja ili kao revizor, zastupnik ili korespondent CBK ne sme, na način koji nije odobren ovim zakonom, da dozvoli pristup, obelodani ili objavi materijalne informacije koje nisu za javnost, a do kojih je ono došlo prilikom vršenja svojih dužnosti u CBK, ili da koristi takve informacije, ili da dozvoli da takve informacije budu upotrebljene zarad lične koristi.

34.2 Izuzetno od Člana 34.1, ova lica mogu da obelodane materijalne informacije koje nisu za javnost van CBK-a, u skladu sa postupcima koje ustanovi CBK, ali jedino ako je to:

- a) u skladu sa izričitom ili prećutnom saglasnošću lica na koje se te informacije odnose;
- b) u okviru vršenja dužnosti prema javnosti, uključujući pomoć u sprovođenju zakona ili po nalogu suda ili drugog nadležnog lica;
- c) davanje informacija revizorima CBK;
- d) davanje informacija nadzornim organima finansijskih institucija i osoblju javnih međunarodnih finansijskih institucija radi vršenja njihovih službenih dužnosti;
- e) u interesu same CBK u pravnom postupku u kojem se zahteva obelodanjivanje takvih informacija; ili je
- f) Upravni odbor dao svoju saglasnost.

### **Član 35.** **Bankar, finansijski savetnik, fiskalni zastupnik**

35.1 CUK, u vršenju dužnosti bankara i savetnika, i fiskalnog zastupnika Ministarstva privrede i finansija i drugih organa Vlade, mora da obezbedi da nijedna poslovna

transakcija koju obavi CBK ne može da posluži za davanje kredita za ili u korist bilo kog javnog organa ili bilo kog fizičkog ili pravnog lica.

35.2 Dužnost CBK je da daje savete Vladi kao i Skupštini u vezi sa značajnim finansijskim pitanjima koja se odnose na ciljeve CBK ili su inače u oblasti njene nadležnosti.

35.3 CBK će biti konsultovana od strane Ministarstva privrede i finansija povodom pripreme budžeta.

### **Član 36. Depozitar i blagajnik**

CBK može da prima depozite, u bilo kojoj valuti, od Ministarstva privrede i finansija, i drugih javnih subjekata. Kao depozitar, CBK prima i isplaćuje novac i vodi račune za taj novac, i pruža druge finansijske usluge u vezi sa tim. CBK vrši isplatu do granica deponovanih iznosa na osnovu naloga za isplatu sa tih računa. CBK isplaćuje kamatu na takve depozite prema stopi na depozit koju ponudi centralna banka koja emituje tu valutu. Kamatna stopa koju CBK plaća na depozitne usluge za te organizacije ne bi trebalo da bude viša od onih stopa koje ponudi emisiona banka.

### **Član 37. Funkcija fiskalnog zastupnika**

CBK može, na način i pod uslovima koje dogovori sa Ministarstvom privrede i finansija, da obavlja funkciju fiskalnog zastupnika za račun Ministarstva privrede i finansija i onih njegovih agencija i instrumenata koje odredi Vlada.

### **Član 38. Informacije koje treba dostaviti CBK-u**

CBK od Ministarstva privrede i finansija i drugih organa Vlade dobija sve one finansijske i ekonomske informacije i dokumenta koje CBK zatraži radi vršenja svojih funkcija.

## **ODNOSI SA FINANSIJSKIM INSTITUCIJAMA I FUNKCIJE PLATNIH SISTEMA**

### **Član 39. Usluge plaćanja, kliringa i poravnanja**



U skladu sa glavnim ciljevima i specifičnim ovlašćenjima CBK iz Članova 5. i 6, CBK može da organizuje, poseduje i upravlja, kao i da nadgleda i uređuje sisteme za platne naloge, za kliring i za poravnanje međubankarskih plaćanja, u valutama koje ona odredi, bilo da su one zakonsko sredstvo plaćanja ili ne, uključujući plaćanje čekom i ostalim instrumentima plaćanja, i da ustanovi one postupke i donese ona pravila i naredbe u vezi s tim koje smatra odgovarajućim.

#### **Član 40.**

### **Bankovni računi u knjigama CBK**

Svaka banka koja posluje na Kosovu i koja želi da učestvuje u sistemu plaćanja, kliringa ili poravnanja mora da otvori i vodi račun u knjigama CBK, na način i pod uslovima koje navede CBK, i dužna je da na zahtev CBK-a u traženom roku dostavi one informacije vezane za svoje poslovanje i finansijsko stanje, koje po pravilu propisuje CBK.

#### **Član 41.**

### **Informaciona mreža**

CBK može da uspostavi i održava informacionu mrežu za finansijski sistem Kosova.

#### **Član 42.**

### **Nadziranje i regulisanje rada finansijskih institucija**

CBK je isključivo odgovorna za davanje dozvola za rad finansijskim institucijama na Kosovu, kao i za nadziranje i regulisanje njihovog rada, i ima ovlašćenje:

- a) da donosi ona pravila, naredbe i smernice, i da preduzima one radnje, uključujući oduzimanje dozvola za rad finansijskim institucijama i preuzimanje kontrole nad neuspešnim finansijskim institucijama kad to smatra neophodnim ili uputnim, u cilju izvršenja svojih ovlašćenja i odgovornosti shodno ovom zakonu i drugim važećim zakonima;
- b) da pokrene sprovođenje inspekcije od strane nekog od svojih službenika ili bilo kojeg drugog kvalifikovanog lica angažovanog u tu svrhu, bilo koje finansijske institucije i pregleda njene poslovne knjige, evidenciju, dokumentaciju i račune sa ciljem da utvrdi stanje njenih poslova i da li se oni vode u skladu sa ovim zakonom ili bilo kojim pravilom ili naredbom i drugim važećim zakonom o izdavanju dozvola za rad i nadzor finansijskih institucija;
- c) da od direktora, službenika ili zaposlenog u bilo kojoj finansijskoj instituciji zahteva da joj budu dostavljene one informacije koje su potrebne CBK-u da bi ona mogla da nadzire i reguliše rad finansijskih institucija; i

d) da naloži bilo kojoj finansijskoj instituciji da preduzme popravne mere ili da izrekne kazne predviđene ovim zakonom ili pravilom ili naredbom, ili drugim važećim zakonskim propisom o davanju dozvola za rad i nadzor finansijskih institucija, ukoliko je od strane finansijske institucije ili jednog ili više njenih službenika ili direktora došlo do kršenja ovog zakona ili bilo kojeg pravila ili naredbe ili drugog važećeg zakonskog propisa ili direktive CBK-a u vezi s tim, ili je narušen bilo koji uslov ili ograničenje vezano za ovlašćenje ili odobrenje izdato finansijskoj instituciji od strane CBK, ili je prekršeno bilo koje pravilo ili naredba koje je donela CBK; ili u slučaju nebezbednih ili nezdravih uslova i postupanja u finansijskim institucijama.

e) da vrši nadzor finansijskih grupa primenom konsolidovanog pristupa koji obuhvata sve aktivnosti grupe.

### **Član 43. Razborita pravila i naredbe**

43.1 Svaka finansijska institucija mora da se pridržava pravila i naredbi CBK koji se odnose na: bilansne račune, vanbilansne obaveze, i stavke izveštaja o prihodima i rashodima u pogledu odnosa između računa ili stavki i zabrana, ograničenja ili uslova u vezi sa određenom vrstom ili oblikom kredita ili ulaganja, ili kreditom ili ulaganjem koja premašuju određeni iznos, ili sa obavezama koje su po prirodi rizične, ili sa poklapanjem dospelosti aktive i pasive i vanbilansnih stavki, ili otvorenim deviznim pozicijama, pozicijama za zamenu ili opciju, ili sličnim pozicijama ili pristupom platnom sistemu.

43.2 Finansijske institucije koje se bave sličnim aktivnostima i čije je finansijsko stanje uporedivo podležu sličnim pravilima i naredbama.

### **Član 44. Podnošenje informacija CBK-u**

44.1 Finansijske institucije podnose CBK-u one informacije u vezi sa svojim poslovanjem i finansijskim stanjem koje CBK može da zahteva.

44.2 CBK može da objavi te informacije i podatke u celosti ili delimično, u zbirnoj formi za klase finansijskih institucija koje su uvrđene u skladu sa prirodom njihovog poslovanja.

44.3 Finansijske institucije objavljuju periodične računovodstvene izveštaje jedino prema modelima i standardima koje utvrdi CBK u skladu sa međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja.

## **PROPISI O DEVIZNOM POSLOVANJU**

## **Član 45. Menjački poslovi**

CBK ima ovlašćenje da:

- a) donosi pravila i naredbe kojima se uređuju devizne transakcije pojedinaca, nefinansijskih preduzeća, finansijskih ustanova, i agencija i instrumenata ustanovljenih na osnovu važećeg zakona na Kosovu;
- b) daje dozvole za rad, nadzire i reguliše rad menjačnica, uključujući banke;
- c) određuje limite na devizne pozicije menjačnica, uključujući banke; i
- e) ustanovi metod za određivanje vrednosti jedne valute u odnosu na drugu.

## **Član 46. Izveštavanje o deviznim transakcijama**

Od ovlašćenih menjačnica, uključujući banke, CBK može da zatraži da joj budu dostavljani periodični izveštaji CBK-u o njihovom poslovanju, uključujući njihove otvorene devizne pozicije pojedinačno po valutama; CBK propisuje obrasce za podnošenje izveštaja i prpratnu dokumentaciju koju treba dostaviti.

## **Član 47. Devizni poslovi**

CBK može da:

- a) kupuje, prodaje ili posluje zlatnim kovanim novcem, zlatnim polugama ili drugim plemenitim metalima;
- b) kupuje, prodaje ili posluje stranim valutama, koristeći u te svrhe sredstva opisana u Članu 48; i
- c) određuje stopu po kojoj će kupovati, prodavati ili poslovati stranim valutama.

## **Član 48. Aktiva u stranoj valuti**

48.1 CBK u svom bilansu stanja drži i upravlja aktivom u stranoj valuti koja se sastoji od bilo koje ili od svake od sledećih imovina:

- a) zlata;

- b) strane valute u vidu novčanica i kovanog novca koje se čuvaju na Kosovu, ili bankovnog salda koji je uknjižen u inostranstvu u stranim valutama i u bankama čije su kratkoročne obaveze rangirane u jednu od dve najviše kategorije od strane međunarodno priznatih agencija za rangiranje kreditnih sposobnosti; i
- c) dužničkih hartija od vrednosti koje su izdale ili za njih jemče države ili centralne banke Evropske unije, koje dospevaju u periodu od najviše godinu dana i koje su nominovane i plative u evrima.

48.2 Prevažadni ciljevi pri izboru aktive u stranoj valuti su sigurnost glavnice i likvidnost. Saglasno ovim ciljevima, ta aktiva se bira radi maksimalnog povećanja zarade.

#### **Član 49.**

#### **Sporazumi o kliringu i plaćanju**

CBK može, bilo za svoj račun ili za račun i po nalogu Ministarstva privrede i finansija, da zaključuje sporazume o kliringu i plaćanju, ili druge ugovore u istu svrhu, sa javnim i privatnim centralnim institucijama za kliring sa sedištem u inostranstvu.

### **UPRAVLJANJE VALUTOM**

#### **Član 50.**

#### **Čuvanje valute**

CBK finansijskim ustanovama i široj javnosti obezbeđuje pogodnost čuvanja novčanica i kovanog novca u valutama koje CBK odredi.

#### **Član 51.**

#### **Inventar novčane rezerve**

CBK upravlja inventarom novčanih rezervi u valutama koje ona smatra odgovarajućim za poravnanje domaćih i međunarodnih transakcija kako bi bilo obezbeđeno redovno snabdevanje novcem radi zadovoljenja zahteva privrede Kosova, u konsultacijama sa nadležnim vlastima.

### **FINANSIJSKI ISKAZI, REVIZIJA I IZVEŠTAJI**

#### **Član 52.**

#### **Finansijska godina CBK**

Financijska godina CBK počinje prvog dana januara i završava se poslednjeg dana decembra.

### **Član 53. Računovodstvena praksa**

53.1 CBK vodi račune i evidenciju u skladu sa međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja, kako bi prikazala svoje poslovanje i finansijsko stanje.

53.2 Finansijski iskazi CBK obuhvataju posebne račune za opšte reserve, odredbe o lošim i sumnjivim potraživanjima i amortizaciju aktive.

### **Član 54. Finansijski izveštaji**

CBK priprema finansijske izveštaje za svaku od svojih finansijskih godina. Oni uključuju završni račun, izjavu o dobiti i gubitku, i druge relevantne izveštaje.

### **Član 55. Nezavisna revizija računa CBK**

Reviziju računa, evidencije i finansijskih iskaza CBK vrše međunarodno priznati nezavisni spoljni revizori koje preporučuje Upravni odbor i odobrava skupštinski Odbor za budžet i finansije. Skupštinski Odbor za budžet i finansije može da razreši dužnosti nezavisne spoljne revizore CBK-a zbog opravdanog razloga. Ti isti spoljni revizori ne mogu da budu angažovani više od pet godina za redom.

### **Član 56. Dostavljanje i objavljivanje iskaza i izveštaja**

56.1 CBK, u roku od šest meseci od zaključenja svake finansijske godine, podnosi Skupštini i Vladi:

- a) finansijske izveštaje koje su overili njeni spoljni revizori;
- b) izveštaj o svojim aktivnostima i poslovima tokom te godine; i
- c) izveštaj o stanju u privredi.

56.2 CBK priprema, u najkraćem mogućem roku od poslednjeg radnog dana svakog kalendarskog tromesečja, a najkasnije u roku od 15 radnih dana, sažete finansijske izveštaje za dato tromesečje.

56.3 Nakon što ih završi, CBK objavljuje finansijske izjave i izveštaje opisane u stavovima 1. i 2. ovog člana; CBAK može da objavi i druge izveštaje i studije o finansijskim i ekonomskim pitanjima, ako to smatra potrebnim.

## **RAZNE ODREDBE**

### **Član 57.**

#### **Konsultacije u vezi sa predlozima propisa**

CBK će biti konsultovana od strane Vlade i Skupštine o svim predlozima vezanim za pitanja koja se odnose na ciljeve CBK ili koja su inače u oblasti njene nadležnosti, pre nego što budu konačno usvojeni.

### **Član 58.**

#### **Pravo prvenstva CBK**

58.1 CBK ima bezuslovno pravo prvenstva u namirenju svakog svog potraživanja sa bilo kojeg gotovinskog salda i od druge imovine koju drži za svoj račun ili za račun dotičnog dužnika, bilo kao zalog za obezbeđenje svojih potraživanja ili u vreme kad to potraživanje dospe za naplatu.

58.2 CBK može da koristi svoje pravo prvenstva jedino čuvanjem gotovinskog salda i prodajom druge aktive po realnoj ceni i uzimanjem za sebe svog dela prihoda ostvarenog prodajom nakon što od njega odbije troškove vezane za prodaju. Za izvršenje prava prvenstva CBK u skladu sa odredbama ovog člana nije potrebna nijedna sudska mera i nijedno konkuretsko potraživanje ne može da odloži njeno izvršenje, čak ni potraživanja vlasničkih prava ili drugih ranije stečenih prava, osim ukoliko postoji jasan i ubedljiv dokaz da je osoblje CBK znalo, ili se smatra da je trebalo da zna, u vreme kad je imovina došla u posed CBK da ta imovina nije pripadala dotičnom dužniku.

### **Član 59.**

#### **Zabranjene aktivnosti CBK**

59.1 Izuzev ako je drugačije izričito odobreno ovim zakonom ili bilo kojim drugim narednim zakonom ili podzakonskim aktom, CBK ne sme:

- a) da odobrava kredite, drži depozite, ili daje monetarne, odnosno finansijske poklone;
- b) da se bavi trgovinom, kupuje akcije bilo kojeg preduzeća ili društva, uključujući akcije bilo koje finansijske ustanove, niti da na neki drugi način ima vlasnički interes u bilo

kojem finansijskom, komercijalnom, poljoprivrednom, industrijskom ili drugom preduzetništvu; niti

c) da stiče kupovinom, zakupom ili na drugi način bilo koja stvarna prava u vezi sa nepokretnosti ili na njih, osim ako se to smatra neophodnim ili celishodnim za obezbeđivanje prostorija za obavljanje administrativnih i operativnih poslova ili za smeštaj zaposlenih ili za slične potrebe koje su prirodno povezane sa vršenjem njenih funkcija na osnovu odredaba ovog zakona

59.2 Bez obzira na bilo koju drugu odredbu ovog zakona, CBK može da:

a) daje zajmove, ili poseduje akcije, ili na drugi način učestvuje u bilo kojoj organizaciji koja se bavi aktivnostima neophodnim za valjano vršenje funkcija i odgovornosti CBK;

b) stiče, prilikom namirenja svojih potraživanja, bilo koje interese ili prava iz tačke (b) stava 1. ovog člana, pod uslovom da svi tako stečeni interesi ili prava budu otuđeni prvom zgodnom prilikom;

c) odobrava kredit svojim zaposlenima u one namene, u iznosima i rokovima i pod uslovima koje ona odredi, pod uslovom da njeni računi kapitala budu umanjeni za iznos tih kredita; ili

d) naplaćuje realne provizije, na osnovu konkurentske neutralnosti, za usluge koje pruža kao:

(i) vlasnik ili operater sistema za usluge palaćanja, kliringa i poravnanja;

(ii) nadzornik finansijskih institucija, menjačnica, brokersko-dilerskih aktivnosti, i zajedničkih fondova; i

(iii) pružalac usluga upravljanja valutom.

## **Član 60.**

### **Prikupljanje statističkih podataka**

60.1 CBK sakuplja statističke podatke potrebne za postizanje njenih ciljeva i za izvršavanje njenih zadataka, i u tu svrhu može da ostvaruje tehničku saradnju sa relevantnim organima van Kosova. CBK može da izriče kazne finansijskim institucijama ako se radi o ozbiljnom i učestalom kršenju pravila CBK koja se odnose na statistiku.

60.2 CBK definiše statističke podatke koje je potrebno obezbediti i formu u kojoj će te informacije biti dostavljane CBK-u, lica koja su dužna da dostave te podatke CBK-u, i režim poverljivosti koji će važiti za statističke podatke dostavljene CBK-u.

60.3 CBK doprinosi usklađivanju pravila i praksi koji se odnose na sakupljanje, sastavljanje i prosleđivanje statističkih podataka u domenu svoje nadležnosti.

**Član 61.**  
**Imunitet CBK u odnosu na porez na prihod preduzeća**

CBK je izuzeta od plaćanja poreza na prihod preduzeća.

**Član 62.**  
**Regulatorna i inspeksijska ovlašćenja CBK**

62.1 CBK je ovlašćena da donosi ona pravila, naredbe ili smernice, da poseti one službe ili finansijske institucije, pregleda one račune, knjige, dokumenta i druge spise, i da preduzme one radnje koje smatra neophodnim ili uputnim u cilju sprovođenja odredaba ovog zakona.

62.2 Sva pravila, naredbe i smernice koje je donela CBK a koje se odnose na više od jedne finansijske institucije moraju da budu objavljene i stavljene na snagu na dan objavljivanja ili drugog dana koji bude naznačen u datoj direktivi ili smernici. CBK vodi javni registar takvih pravila, naredaba i smernica.

62.3 Pravila i naredbe CBK predstavljaju konačne odrednice u administrativnim postupcima.

**Član 63.**  
**Standardi dobrog upravljanja**

63.1 CBK koristi ovlašćenja koja su joj data ovim zakonom na pravičan i istovetan način i u skladu sa zdravom upravnom praksom. Uzdržava se od korišćenja bilo kojeg svog ovlašćenja u svrhu koja nije predviđena tim ovlašćenjem, ili od prekomernog korišćenja ovlašćenja za postizanje cilja predviđenog tim ovlašćenjem.

63.2 Odluke CBK koje su donete shodno ovom zakonu moraju da budu nepristrasne i motivisane jedino objektivnim i racionalnim obzirima; one moraju da budu izvršavane pošteno i odmereno.

**Član 64.**  
**Depo-računi**

CBK je ovlašćena da otvori i vodi u svojim knjigama račune aktive i pasive koji su izdvojeni od ostale aktive i pasive CBK. Imovina na svakom takvom računu biće na raspolaganju samo za izmirivanje obaveza tog računa i nijedna druga imovina CBK ne može da bude na raspolaganju za izmirivanje obaveza tog računa.



**Član 65.**  
**Politika zapošljavanja**

CBK primenjuje nediskriminatornu kadrovsku politiku kako bi obezbedila da sastav osoblja CBK odražava multietnički karakter zajednica na Kosovu.

**Član 66.**  
**Sudska revizija**

U bilo kojem sudskom ili arbitražnom postupku koji je proistekao iz ili u vezi sa ovim zakonom protiv CBK ili službenika, zaposlenika ili zastupnika CBK:

- a) jedino pitanje pred sudom ili arbitražnim sudom u toku utvrđivanja da li je tuženi postupio nezakonito jeste da li je tuženi postupio na način grubog zanemarivanja zadatka, ili da takvi postupci ili ispusti predstavljaju svesno neprimereno ponašanje u svetlu činjenica i zakona, ili pravila, naredaba ili smernica s tim u vezi;
- b) administrator, zaposleni ili zastupnik CBK nije odgovoran za odštetu ili na drugi način odgovoran za dela ili propuste učinjene shodno dužnostima i odgovornostima i tokom njihovog sprovođenja, osim ukoliko takva dela i propusti predstavljaju grubo zanemarivanje zadatka ili svesno neprimereno ponašanje; i
- c) radnja o kojoj je reč nastavlja se bez ograničenja tokom žalbenog postupka i u periodu naknadnih žalbenih procesa ili drugih sudskih postupaka u vezi sa žalbom, i
- d) CBK pokriva troškove napravljene u toku pravne odbrane svog osoblja, koje je u toku obavljanja svojih dužnosti u ime CBK-a, postupalo pošteno, i za koje se ne pronade da je grubo zanemarivalo dužnosti ili čiji postupci ili ispusti ne predstavljaju svesno neprimereno ponašanje.

**Član 67.**  
**Prestanak važenja**

Uredba UNMIK-a br. 2006/47 ovim biva ukinuta.

**Član 68.**  
**Važeći zakon**

Ovaj zakon ima prednost nad bilo kojom odredbom važećeg zakona koja nije u saglasnosti sa njom.

**Član 69.**

## **Prelazna odredba**

Upravni odbor se imenuje od početka važenja ovog zakona i sastoji se od postojećih članova Upravnog odbora, na retroaktivan način, od datuma prethodnog mandata. Sva naredna naimenovanja ili imenovanja u Upravnom odboru vrše se u skladu sa članom 18.2 ovog zakona.

### **Član 70. Stupanje na snagu**

Ovaj zakon stupa na snagu petnaest (15) dana od dana objavljivanja u Službenom listu Republike Kosova.

**Zakon br. 03/L-074  
5. jun 2008. godine**

**Predsednik Skupštine Republike Kosova**

---

**Jakup KRASNIQI**